

Verksamhetsplan 2025

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

INLEDNING	1
NÄMNDENS ANSVAR	2
UTVECKLINGSOMRÅDEN	3
VÄLFÄRDSBROTTLIGHET	3
MÅL	4
HÖG KVALITET	4
STOR VALFRIHET	6
HÖG ATTRAKTIVITET	7
HÖG EFFEKTIVITET	7
HÅLLBAR UTVECKLING	7
BUDGET	8
NÄMND OCH FÖRVALTNING	8
FÖRSKOLA	8
GRUNDSKOLA.....	8
GYMNASIUM.....	9
KOMMUNAL VUXENUTBILDNING	9
ANPASSAD SKOLA.....	9
ÖVRIG VERKSAMHET	10
EGEN REGI	10
INVESTERINGAR	12
RISKER	13
EKONOMISKA RISKER	13
RISKER FÖR VERKSAMHET	13
OMVÄRLDSRISKER	14
BILAGA	15
HUR INDIKATORER BEDÖMS	15

Inledning

Avsnittet redogör övergripande för verksamhetsplanens mål och budget för kommande verksamhetsår.

De kommunala verksamheterna i Danderyd ska vara attraktiva genom att erbjuda allt det som en kvalitativ förskola och skola ska ha: ämnesbehöriga lärare, behöriga förskollärare, specialpedagogiskt stöd, kvalitativt fritidshem, elevhälsa, tillgång till bibliotek och god personaltäthet. För att enheterna ekonomiskt ska kunna bära detta måste barn- och elevunderlaget vara tillräckligt stort i verksamheterna.

Elevunderlaget i Danderyd har de senaste åren sjunkit och kommer fortsätta att sjunka. Med oförändrat lokalbestånd kommer enheterna behöva fortsätta att anpassa verksamheterna.

Kommunen behöver ha en beredskap för att kunna tillhandahålla förskole- och skolplatser för alla Danderyds barn och elever. I de fall då barn och elever står utan utbildningsplats till följd av exempelvis en nedläggning av fristående verksamhet i kommunen måste den kommunala huvudmannen säkerställa mottagande av barn och elever i sina verksamheter. Kommunens nya hyresmodell träder i kraft 2025 och det finns risk för att den påverkar de fristående verksamheterna.

Utbildningsnämndens mål är utformade i enlighet med kommunfullmäktiges beslutade mål- och styrmodell. Utbildningsnämnden har fattat beslut om att ha sju mål för kommande år. Till målen har ett antal indikatorer, vars roll är att mäta om målen är uppnådda eller ej, identifierats. Nytt för året är att indikatorerna har försetts med målvärden.

Verksamhetsplanen redogör först för utbildningsnämndens grunduppdrag och utvecklingsområden. Utvecklingsområdena har identifierats med utgångspunkt i nationell och lokal statistik (kvantitativ data) men också efter en dialog och samverkan med olika intressenter, bland annat skolchefer, rektorer och förskollärare och lärare (kvalitativ data).

Utbildningsnämndens budget för 2025 uppgår till 1 008,6 miljoner kronor (netto), enligt Kommunfullmäktiges beslut (KS 2024/0021). Nämndens nettokostnader ökar med 4,4 miljoner kronor (0,4 procent) jämfört med budget 2024.

Nämndens ansvar

Avsnittet redogör övergripande för nämndens ansvar och verksamhet.

Utbildningsnämnden är ansvarig för den kommunala verksamheten med drift- och huvudmannauppgifter inom förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt elevhälsa i kommunal regi. Utbildningsnämnden är även ansvarig för Mörby ungdomsmottagning, öppen förskola, enheten för flerspråkighet samt vuxenutbildning genom kommunsamarbetet KCNO.

Utbildningsnämnden ansvarar i enlighet med skollagen också för bland annat resursfördelning, bidrag för skolskjuts och särskilt stöd, myndighetsutövning i enlighet med skollagen gällande skolplikt och kommunalt aktivitetsansvar samt godkännande och tillsyn av fristående förskolor.

Utbildningsnämnden, och dess verksamheter, ska förhålla sig till en rad statliga styrdokument utöver de kommunala styrdokument. Exempel på dessa är bland annat skollagen, läroplanerna för de olika skolformerna, barnkonventionen, förvaltningslagen och offentlighets- och sekretesslagen.

Utvecklingsområden

Avsnittet redogör nämndens utvecklingsområden och beskriver de förändringar som krävs utifrån lagändringar, politiska ambitioner, medborgarnas förväntningar och verksamhetens förutsättningar.

Förskola, grundskola och gymnasieskola delar flera gemensamma utvecklingsområden under läsåret 2024/2025, med fokus på att stärka undervisningens kvalitet och skapa trygga, inkluderande lärmiljöer för alla barn och elever. Ett viktigt område är att arbeta för att utveckla och förbättra undervisningen för att möta barn och elevers varierande behov och förkunskaper.

En annan gemensam nämnare för förskolan och skolan i Danderyd är satsningen på att stärka det systematiska kvalitetsarbetet och skapa strukturer för ett fortsatt utvecklingsarbete. Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan arbetar för att ytterligare integrera kollegialt lärande och erfarenhetsutbyte mellan pedagoger och ledning. Detta bidrar till att höja undervisningens kvalitet och anpassa den efter barnens och elevernas behov.

Inkludering och elevhälsa är även prioriterade områden. Förskolan och grundskolan har gemensamt ett fokus på att stärka arbetet kring barn och elever med särskilda behov, särskilt inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). På samma sätt arbetar gymnasieskolan med att anpassa undervisningen genom kompetenshöjande insatser för att möta eleverna utifrån deras förkunskaper, samtidigt som trygghet och studiero är i fokus.

Grund- och gymnasieskolan fortsätter att utveckla och genomföra internationella samarbeten genom ERASMUS-utbyten, för att stärka elevernas kulturella förståelse och förbereda dem för en global arbetsmarknad.

Sammanfattningsvis strävar skolformerna mot att skapa en lärmiljö där barnen och eleverna trivs och utvecklas. I skolan finns det ett tydligt fokus på att utveckla undervisningen och därigenom förbättra elevernas lärande. Förskolorna och skolorna stärker också sitt systematiska kvalitetsarbete och satsar på kompetensutveckling.

Välfärdsbrottslighet

Kommunfullmäktige antog den 14 oktober 2024 riktlinjer för att bekämpa välfärdsbrottslighet. Syftet är att säkerställa att skattemedel används korrekt och att upprätthålla tilliten till välfärdssystemen.

Riktlinjerna fastställer att Danderyds kommuns arbete mot välfärdsbrottslighet är baserat på i förväg definierade analyser och arbetsmetoder. Såväl övergripande som verksamhetspecifika analyser och arbetsprocesser ska dokumenteras. Nämnden ansvarar för arbetet mot välfärdsbrottslighet.

För utbildningsnämnden innebär detta att bildningsförvaltningen fortsättningsvis genomför registerkontroll av nyanställd personal (se skollagen 2:31), referenstagning, samt kontroller av examensintyg. Registerkontrollen är ett viktigt instrument för att säkerställa att barn och elever inte undervisas av personer som begått allvarliga brott. Kontrollen av examens- och/eller legitimationsintyg är viktig för att säkerställa att barnen och eleverna i Danderyds verksamheter undervisas av behörig personal men också för att motverka att obehörig personal kan tillskansa sig tjänster och löner som de ej har rätt till.

Utbildningsnämnden har ett extra stort ansvar som tillsynsmyndighet för fristående förskolor. Det handlar i första hand om att genomföra ”ägar- och ledningsprövningar” (se skollagen 2:5) som säkerställer att huvudmännen har insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten samt i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Vidare krävs att det att huvudmannen bedöms lämplig utifrån skollagens definitioner (se skollagen 2:5). Utbildningsnämnden kommer via

VERKSAMHETSPLAN

bildningsförvaltningen framgent att granska formerna för hur detta arbete ("ägar- och ledningsprövning") bedrivs och kan utvecklas. Allt med syftet att följa lagens krav och därigenom bland annat motverka välfärdsbrottslighet inom förskolesektorn.

Utbildningsnämnden genomför även inkomstuppdateringar¹, en nyhet som syftar till att säkerställa att alla vårdnadshavare betalar rätt avgift för förskola och/eller fritidshem. Noterbart är också att utbildningsnämnden i och med nyligen antagna riktlinjer för förskola² och fritidshem³ har rätten att genomföra inkomstkontroller vid behov.

Beredskap vid kriser

I Danderyds kommun finns det förberedda krisplaner som tydliggör hur kommunen ska kunna leda arbetet med att skydda och rädda liv, egendom och miljö ifall en kris uppstår.

Utbildningsnämndens verksamheter behöver dock, i samverkan med kommunledningen, se över sin egen krisberedskap och ytterligare utveckla den för att vara motståndskraftig i händelse av en kris. Detta omfattar beredskap vid olika former av kriser, till exempel stormar, bränder, el- och värmeavbrott, dricksvattenpåverkan, störningar i datakommunikation, terrorism med mera.

Mål

Avsnittet redogör för de mål som beslutats i kommunens budget och som är aktuella för nämnden. Kopplat till varje mål finns en beskrivning av målet och vad som ska uppnås under verksamhetsåret. För varje mål finns också mått i form av indikatorer eller aktiviteter som ska visa på måluppfyllelse. Målen är fördelade under strategiområdet målet är kopplat till.

Hög kvalitet

Alla barn och elever i Danderyds verksamheter ges, utifrån sina individuella förutsättningar, stöd och stimulans för att nå så långt som möjligt i sin utbildning.

Indikator	Utgångsläge	Mål
Förskola: Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs.	95 %	100 %
Förskola: Verksamheten är stimulerande för mitt barn.	97 %	100 %
Skola åk 8: Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan att klara skolarbetet?	72 %	100 %
Skola åk 8: Tycker du att du får tillräckliga utmaningar i skolarbetet?	75 %	100 %
Skola åk 2 (gym): Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan att klara skolarbetet?	56 %	100 %
Aktivitet		
Förskolan deltar i läsluftet.		
Förskolan deltar i FoU-programmet "Förskolebarnens förändrade kunnande".		
Skolan arbetar med "Bedömning för ett hållbart lärande" (Kunskapsöversikt utgiven av Skolverket).		
Skolan (gymnasieskolan) arbetar i projekt för att organisera elevhälsan i förhållande till elevgrupper.		

¹ UN 2024/0498

² UN 2024/0496

³ UN 2024/0503

VERKSAMHETSPLAN

Indikator	Utgångsläge	Mål
Skolan genomför ämnesnätverk i olika ämnen.		

Syftet med målet är att fånga det mest grundläggande med utbildning inom skolväsendet oavsett skolform – det vill säga att ge alla barn och elever bästa möjliga förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin utbildning. Barn och elever har olika förutsättningar i sitt lärande men oavsett utgångspunkt och tidigare erfarenheter ska förskolan och skolan alltid stötta barn och elever så att de når så långt som möjligt i sin utbildning.

Det är omöjligt att på förhand fastställa vad det innebär för varje enskild individ att nå ”så långt som möjligt i sin utbildning”. Denna del av målet ska därför förstås utifrån att verksamheterna – förskolorna och skolorna – ständigt måste sträva mot att anpassa och utveckla sin utbildning för att nå så långt som möjligt i sin utbildning för varje individ.

Skolans ämnesspecifika nätverk syftar till att utveckla det kollegiala lärandet, att skapa möjligheten till ett systematiskt kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan de olika skolenheterna. Detta ska i förlängningen stärka måluppfyllelsen ytterligare och en första utvärdering ska genomföras efter läsåret 2024/2025.

Alla barn och elever i Danderyds verksamheter är trygga och mår bra i förskolan och skolan.

Indikator	Utgångsläge	Mål
Förskola: Mitt barn är tryggt i förskolan.	98 %	100 %
Förskola: Mitt barn trivs i förskolan.	98 %	100 %
Skola åk 5: Känner du dig trygg i skolan?	89 %	100 %
Skola åk 8: Känner du dig trygg i skolan?	87 %	100 %
Skola åk 2 (gym): Känner du dig trygg i skolan?	83 %	100 %
Aktivitet		
Förskolan genomför trygghetsvandringar med barnen. Skolorna inventerar otrygga miljöer.		
Skolorna genomför en lokal trygghetsenkät.		
Skolorna arbetar med narkotikasök (hundar) på högstadieskolor och på Danderyds gymnasium.		
Skolan deltar i skolsociala team (EHT) - närvarostärkande arbete och samverkan med socialtjänsten.		
Skolan medverkar i SSPF (Samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid i Danderyds kommun).		

Det framgår av såväl kapitel 5 (”trygghet och studiero”) och kap 8 i skollagen (”förskolan”) att barn och elever ska känna trygghet i förskola och skola. För att kunna säkerställa detta behöver nämndens enheter ha ett extra tydligt fokus på just trygghet och trivsel i sina dagliga verksamheter.

För barnen på förskolan, där den dagliga omsorgen utgör ett centralt inslag i utbildningen, kan tryggheten följas upp på olika sätt men ett sätt att inkludera barnen är att genomföra trygghetsvandringar. Denna aktivitet ger dels barnen möjlighet till ett ökat demokratiskt inflytande på sin utbildning, dels möjligheten för pedagoger att se och upptäcka det som barn reagerar på i sin vardag.

VERKSAMHETSPLAN

Under läsåret 2023/2024 har Danderyds kommun fokuserat på utvecklingsinsatser inom områdena närvaro, trygghet och studiero för att skapa en mer inkluderande och väl fungerande skolmiljö. I syfte att stärka tryggheten har förvaltningen stöttat skolorna genom att implementera en gemensam och strukturerad uppföljning av elevernas skolnärvaro. En riktad insats under läsåret 2024/2025 är införandet av ett skolsocialt team. Det skolsociala teamet är ett samarbete mellan skola och socialtjänst som syftar till att tidigt ge elever med oroväckande frånvaro stöd för att öka skolnärvaron.

Danderyds elever har Sveriges högsta kunskapsresultat med avseende på betyg och nationella prov

Indikator	Utgångsläge	Mål
Åk 6: Elever med godkända betyg (A-E) i samtliga ämnen.	91,2 %	100 %
Åk 9: Andel gymnasiebehöriga elever.	95,9 %	100 %
Åk 9: Genomsnittligt meritvärde.	279	279
Åk 9: Andel elever med godkända betyg (A-E) i samtliga ämnen.	94,5 %	100 %
Gymnasiet: Andel elever med examen inom fyra år.	77,3 %	100 %
Aktivitet		
Inga aktiviteter kopplade till målet.		

Skolresultat korrelerar i hög utsträckning med elevers bakomliggande socioekonomiska faktorer och den mest påverkande faktorn är föräldrars utbildningsnivå. Givet den höga utbildningsnivån i Danderyds kommun är det därför rimligt att anta att Danderyds elever ska ha den högsta kunskapsnivån i landet med avseende på betyg och nationella prov. Målet kommer att följas upp genom en sammanvägning av Danderyds placering i samtliga fem nyckeltal. För att Danderyd ska ha landets högsta kunskapsresultat ska Danderyds genomsnittliga placering vara högst av alla kommuner i Sverige.

Stor valfrihet

I Danderyds kommun finns en stor valfrihet i utbudet av förskolor och skolor.

Indikator	Utgångsläge	Mål
Förskola: Andel barn som går på den förskola som vårdnadshavare vill.	97 %	97 %
Förskola: Andel barn som är inskrivna i förskola.	92 %	93 %
Förskola: Andel vårdnadshavare som anser att utbudet av förskolor ger en stor valfrihet.	-	100 %
Skola: Andel vårdnadshavare/elever som får sitt förstahandsval i skolvalet.	90 %	100 %
Aktivitet		
Synkroniserat skolval och skolbyte via "Mitt skolval". Nya riktlinjer för skolval och skolbyte implementeras.		

För att nå detta mål behöver Danderyds kommun dels ha olika förskolor och skolor att erbjuda sina invånare, dels kunna göra val och önskemål så enkla och smidiga som möjligt. Det är i ljuset av detta som bildningsförvaltningen fortsätter att integrera mjukvarustödet "Mitt skolval" i både skolval- och skolbytesprocesser. Under 2025 kommer därför ett antal skolbytesperioder att lanseras (fasta tidsperioder för skolbyten) samt det ordinarie skolvalet att utvecklas och förfinas utifrån de erfarenheter som gjorts under de senaste åren.

Riktlinjerna för skolval och skolbyte har setts över under höstterminen 2024 och med start 2025 ska nu dessa implementeras. Implementeringen innefattar intern och extern

VERKSAMHETSPLAN

kommunikation samt bevakning av genomförande i syfte att säkerställa att allt går till enligt plan.

Hög attraktivitet

Inga mål är kopplade till strategiområdet.

Hög effektivitet

De kommunala enheterna i Danderyd har balans mellan efterfrågan och utbud av platser i förskola och skola.

Indikator	Utgångsläge	Mål
Förskola: Beläggningsgrad (inskrivna barn/kapacitet).	95 %	95 %
Grundskola: Beläggningsgrad (inskrivna elever/kapacitet).	85 %	90 %
Aktivitet		
Inga aktiviteter kopplade till målet.		

Kommunen behöver ha en beredskap för att kunna tillhandahålla förskole- och skolplatser för alla Danderyds barn och elever. En målsättning på 100 procents beläggningsgrad skulle innebära att kommunen inte har någon beredskap för det kommunala ansvaret. Av detta skäl behöver målvärden sättas något lägre än 100 procent (se ovan).

Utbildningsnämndens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt.

Indikator	Utgångsläge	Mål
Antal och andel rektorsområden som håller budget.	Förskola 4/4	Förskola 4/4
	Skola 5/7	Skola 7/7
Antal skolor (F-6) med en genomsnittlig klasstorlek på 23 elever eller fler.	4/8	8/8
Tallrikssvinn per gram och per ätande elev (grundskola).	17	17
Aktivitet		
Implementerad ekonomistyrning ("åtgärdstrappa") och nyckeltalsjämförelse.		

Hållbar utveckling

Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Indikator	Utgångsläge	Mål
Indexvärde för HME (Hållbart medarbetarengagemang).	83,3	85
Totalfrånvaro	8 %	8 %
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9, kommunala skolor.	80,6 %	82 %
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärligitation, kommunal regi.	31 %	35 %
Aktivitet		
Inga aktiviteter kopplade till målet.		

Budget

Avsnittet redogör nämndens budget som fastställts i kommunens budget och kommentarer till budgeten.

(mnkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nettokostnader	-956,2	-1 004,2	-1 008,6	-1 019,7	-1 017,8
Förändring		-48,0	-4,4	-11,1	1,9
Förändring i %		5,0%	0,4%	1,1%	0,2%

Ansvar	Budget 2024	Budget 2025
Nämnd och förvaltning	-27,4	-30,8
Förskola	-204,0	-203,2
Grundskola	-552,8	-560,5
Gymnasium	-179,9	-175,2
Kommunal vuxenutbildning	-8,6	-8,8
Anpassad skola	-28,0	-26,4
Övrig verksamhet	-3,5	-3,7
Summa	-1 004,2	-1 008,6

Nämnd och förvaltning

Budgeten för nämnd och förvaltning uppgår 2025 till 30,8 miljoner kronor och inkluderar en uppräkningskostnad av 1,0 procent (0,3 miljoner kronor). Därutöver tillkommer 3,1 miljoner kronor i kompensation till följd av höjt PO-pålägg (0,5 miljoner kronor), högre hyreskostnader (0,3 miljoner kronor) samt högre kostnader till följd av organisationsförändringar (2,3 miljoner kronor).

Förskola

Budgeten för förskola uppgår 2025 till 203,2 miljoner kronor, en sänkning med 0,8 miljoner kronor (0,4 procent) jämfört med budget 2024.

Grundbeloppen för förskola räknas upp med 7,3 procent, vilket motsvarar 15,3 miljoner kronor. Utöver den uppräkningskostnad på 2 procent som planeringsförutsättningarna anger, tillkommer 1,8 procent som kompensation för höjt PO-pålägg samt 3,5 procent som kompensation för ökade hyreskostnader. Enligt aktuell befolkningsprognos kommer antalet barn i förskolan att minska jämfört med föregående år. Kostnaderna i budget 2025 baseras på 1 484 barn, vilket är 104 färre barn än budget 2024. De färre barnen motsvarar lägre kostnader om 14,8 miljoner kronor. Därutöver har föräldraavgifterna budgeterats för lågt senaste åren, en justering i budget 2025 medför ökade intäkter om 1,3 miljoner kronor. Budgeten för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd till barn i behov av särskilt stöd är oförändrad 2025.

Grundskola

Budgeten för grundskola uppgår 2025 till 560,5 miljoner kronor, en ökning med 7,7 miljoner kronor (1,4 procent) jämfört med budget 2024.

Grundbeloppen för grundskola räknas i genomsnitt upp med 6,6 procent och grundbeloppen för fritids räknas upp med 5,6 procent. Utöver den uppräkningskostnad på 3 procent för grundskola

VERKSAMHETSPLAN

respektive 2 procent för fritidshem som planeringsförutsättningarna anger, tillkommer 1,8 procent som kompensation för höjt PO-pålägg samt 1,8 procent som kompensation för ökade hyreskostnader. Totalt motsvarar uppräkningsen 33,1 miljoner kronor.

Grundbeloppen för grundskola räknas upp med i genomsnitt 6,6 procent, men uppräkningsen är differentierad mellan olika åldrar. I budget 2025 räknas grundbeloppet för förskoleklass upp med 14,3 procent och grundbeloppet för årskurs 1-3 räknas upp med 4,0 procent för att minska klyftan mellan dessa årskurser. Inför 2025 görs också förändringen att årskurs 4-6 bildar en gemensam pengnivå. För att åstadkomma detta räknas grundbeloppet för årskurs 4-5 upp med cirka 9,6 procent och årskurs 6 räknas upp med 4,0 procent i jämförelse med 2024. Den differentierade uppräkningsen flyttar inte medel mellan låg- och mellanstadiet utan är enbart en justering inom stadierna. Förändringen är i linje med fördelningen av kostnader i egenregins verksamheter. Årskurs 7-9 räknas upp med 6,6 procent.

Enligt aktuell befolkningsprognos som ligger till grund för beräkningen av utbetald skol- och fritidspeng, kommer antalet elever i grundskolan minska jämfört med föregående år. Kostnaderna i budget 2025 baseras på 4 450 elever, vilket är 246 färre elever än budget 2024. Volymminskningen beräknas medföra 22,3 miljoner kronor i lägre kostnader för utbetald peng. Därutöver sänks budgeten för nyanländresurs med 1,6 miljoner kronor till följd av ett förväntat lägre antal nyanlända elever än tidigare år. Även högre intäkter medför att nettokostnaderna sänks med 1,5 miljoner kronor. Budgeten för barn i behov av särskilt stöd i grundskolan (tilläggsbelopp, verksamhetsstöd samt skolskjuts) är oförändrad 2025.

Gymnasium

Budgeten för gymnasium uppgår 2025 till 175,2 miljoner kronor, en minskning med 4,7 miljoner kronor (2,6 procent) jämfört med budget 2024.

Beslut om programpriser för 2025 fattas gemensamt med övriga kommuner inom samverkansområdet Storsthlm och för 2025 är den genomsnittliga uppräkningsen 2,8 procent, vilket motsvarar 4,7 miljoner kronor.

Enligt aktuell befolkningsprognos som ligger till grund för beräkningen av utbetald gymnasiepeng, kommer antalet elever i gymnasium minska jämfört med föregående år. Kostnaderna i budget 2025 baseras på 1 671 elever, vilket är 65 färre elever än budget 2024. Den förväntade volymminskningen motsvarar 6,6 miljoner kronor i lägre kostnader. Därutöver minskar budgeten med 2,8 miljoner kronor till följd av att utbetald gymnasiepeng per elev har budgeterats för högt föregående år. Den genomsnittliga gymnasiepengen kan variera från år till år baserat på vilka program som Danderyds elever väljer att gå.

Kommunal vuxenutbildning

Budgeten för kommunal vuxenutbildning uppgår 2025 till 8,8 miljoner kronor, vilket är 0,2 miljoner kronor (2 procent) högre än budget 2024. Budgeten inkluderar en uppräkningsnivåer med 3,4 procent samt ett borttagande av differentierad ersättning för olika betyg (UN 2024/0328). Budgeten för 2025 inkluderar även kostnader om 0,3 miljoner kronor för finansiering av Lärcentrums verksamhet (UN 2024/0329). Med anledning av att det tidigare år varit lägre kostnader än budgeterat för kommunal vuxenutbildning bedöms beslutade förändringar att rymmas inom ordinarie uppräkningsen av budgetram.

Anpassad skola

Budgeten för anpassad grund- och gymnasieskola uppgår 2025 till 26,4 miljoner kronor, en minskning med 1,6 miljoner kronor (5,7 procent) jämfört med 2024. Uppräkningsen av pengnivåerna följer övriga skolformer vilket innebär 6,6 procent för den anpassade grundskolan, 5,6 procent för fritidshem och 2,8 procent för den anpassade gymnasieskolan. Totalt motsvarar uppräkningsen 1,2 miljoner kronor. Tidigare år har ersättningen för den anpassade grundskolan varit uppdelad på ett grundbelopp och ett eventuellt strukturtillägg

beroende på behovsgrupp. För 2025 är dessa två belopp sammanslagna till ett, det vill säga det finns ett grundbelopp för respektive behovsgrupp 1-4 och det motsvarar hela ersättningen. Detta för att tydliggöra beloppen som respektive elev får.

För år 2025 budgeteras 27 elever i den anpassade grundskolan, vilket är en färre än budget 2024. I den anpassade gymnasieskolan budgeteras för 15 elever, vilket är en ökning med tre elever. Förändringen av antalet elever ger ökade kostnader om 1,0 miljoner kronor, medan förväntad fördelning mellan behovsgrupper ger en minskning med samma belopp. Kostnaderna för skolskjuts har sjunkit de senaste åren och utgör 2025 2,5 miljoner kronor av budgeten, vilket är en sänkning med 2,8 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Övrig verksamhet

Budgeten för övrig verksamhet uppgår 2025 till 3,7 miljoner kronor och inkluderar en uppräknings av kostnader med 1,0 procent, en kompensation för höjt PO-pålägg motsvarande 0,1 miljoner kronor samt kompensation för höjda hyreskostnader motsvarande 0,1 miljoner kronor.

Övrig verksamhet inkluderar främst kostnader för ungdomsmottagning, öppen förskola, sjukhuskola och verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Egen regi

Verksamheterna inom egen regi lägger en nollbudget där intäkterna i huvudsak består av grundbelopp (peng), verksamhetsstöd för barn och elever i behov av särskilt stöd samt statsbidrag. De enskilda verksamheterna lägger budget utifrån den föreslagna uppräknings av peng för kommande år där intäkterna ska täcka samtliga kostnader. Liksom tidigare år budgeteras samtliga förskolor och skolor inom egen regi 1,6 procent av sina huvudintäkter (skolpengen) för att täcka gemensamma kostnader för den kommunala skolan och förskolan. Den budgeterade procentsatsen kan regleras under året om kostnaderna skulle bli lägre.

För budget 2025 planerar bildningsförvaltningen att stå fast vid den nya fördelningsmodellen av hyror som implementerades 2024. Fördelningen innebär att de kommunala grundskolorna och förskolorna täcker lokalkostnaderna solidariskt. Syftet är att bidra till en ökad stabilitet och större möjligheter för enheterna att gemensamt finansiera ombyggnationer.

I enlighet med tidigare år budgeteras samtliga förskolor och skolor inom egen regi en andel av sina huvudintäkter (skolpengen) för att finansiera det strukturstöd som har som syfte att täcka oförutsedda kostnader under året. Bildningsförvaltningen bedömer att strukturstödet kan minskas för 2025. Tidigare var strukturstödet 0,55 procent för förskola, 0,83 procent för grundskola och 0,5 procent för gymnasiet. För 2025 justeras procentsatsen till 0,5 procent för förskola, 0,7 procent för grundskola, för gymnasiet är strukturstödet oförändrad på 0,5 procent.

Förskola

Grundbeloppet för förskolan räknas upp med 7,3 procent vilket är högre än tidigare år. Ökningen innehåller kompensation för högre hyror som motsvara 3,5 procent av uppräknings samt 1,8 procent för ökade personalomkostnader. Exklusive den uppräknings som avser kompensation för ökade kostnader blir 2025 års uppräknings lägre än föregående år.

Det största kostnadsslaget i förskolan är löner, avtalsrörelsen för 2025 är inte klar och det är därför svårt att prognostisera kostnadsökningarna för förskolorna. Risk finns att utfallet av avtalsrörelsen blir större än de två procent som budgeterats enligt givna planeringsförutsättningar. Under flera år har förskolorna frånträtt lokaler och genomfört anpassningar för att nå en budget i balans.

Grundskola

Grundbeloppet för förskoleklass och grundskolan räknas upp med i genomsnitt 6,6 procent och fritidshem 5,6 procent. Ökningen innehåller kompensation för högre hyror som motsvarar 1,8 procent av uppräkningsen samt 1,8 procent för ökade personalomkostnader. Exklusive den uppräkningsen som avser kompensation för ökade kostnader blir 2025 års uppräkningsen lägre än föregående år.

Verksamhetsstöd och statsbidrag beräknas ligga kvar på ungefär samma nivå som 2024. Trots att verksamheterna inom egen regi prognostiserar en budget i balans för 2024 kvarstår utmaningar för att nå en budget i balans under 2025. Utmaningarna består i att det finns en överkapacitet på skolplatser i de kommunala skolorna och att elevantalet beräknas minska ytterligare under 2025.

Det största kostnadsslaget i grundskolan är löner, avtalsrörelsen för 2025 är inte klar och det är därför svårt att prognostisera kostnadsökningarna för skolorna. Risk finns att utfallet av avtalsrörelsen blir större än de två procent som budgeterats enligt givna planeringsförutsättningar.

I arbetet med att nå given budgetram har förvaltningen under de senaste åren gjort besparingar och effektiviseringar inom samtliga verksamheter. Trots detta finns en uppenbar risk att några enheter fortsätter generera underskott mot budget 2025.

Gymnasieskola

Gymnasiepengen räknas upp med 2,8 procent. Pengen beslutas av samverkansområdet Storsthlm vilket innebär att gymnasiet inte erhåller någon kompensation för ökade personalomkostnader för 2025. Den nya hyresmodellen som implementeras under 2025 medför en hyressänkning för gymnasiet.

Investeringar

Avsnittet redogör för nämndens investeringar.

Investering	Budget 2025
Investeringar egen regi	3,0
Summa totalt investeringar	3,0

Utbildningsnämndens investeringsbudget för 2025 uppgår till 3,0 miljoner kronor och består främst av nya möbler, tillgänglighetsåtgärder och mindre anpassningar inom resultatenheterna i egen regi.

Risker

Avsnittet redogör för risker av väsentlig karaktär fördelat på ekonomiska risker, risker för verksamhet och omvärldsrisker. Riskerna beskrivs utifrån vilken sannolikhet och de konsekvenser riskerna kan ha om de inträffar under verksamhetsåret. Vid ekonomisk risk anges ett spann i miljoner kronor.

Ekonomiska risker

Utbildningsnämndens hemkommunansvar

Riskerna består främst i eventuella avvikelser gentemot den befolkningsprognos som används vid budgetarbetet. Budgeten består till största del av kostnader för grundbelopp till förskola, skola, gymnasium, anpassad grund- och gymnasieskola samt vuxenutbildning. Beräkningen av antal barn och elever i budget 2025 är baserad på befolkningsprognosen från mars 2024. Budgeterade kostnader beräknas utifrån befolkningsprognosen samt vissa antaganden, exempelvis gällande andel som går på fritids och vilka gymnasieprogram som Danderyds elever går. Det ekonomiska utfallet är kopplat till dessa volymer. Kostnaden per barn/elev varierar mellan 100.000 kronor och 150.000 kronor beroende på ålder och verksamhet. För en elev i den anpassade grund- och gymnasieskolan är den genomsnittliga kostnaden per elev drygt 600.000 kr. Då kostnaden per barn/elev varierar innebär det att även små avvikelser i volym kan ge stora överskott eller underskott mot budget.

Utbildningsnämndens verksamheter i egen regi

Utbildningsnämnden ser en fortsatt risk att inte alla grundskolor årskurs F-6 kommer att nå en budget i balans under 2025. Detta med anledning av det minskade elevunderlaget i kombination med små skolenheter och små klasser med få elever. Resultatet av skolvalet för läsåret 2025/2026 är ännu inte klart och kommer påverka enheternas förmåga att nå en budget i balans.

Nuvarande löneavtal för Sveriges lärare och Kommunal löper ut 31 mars 2025, det är ännu osäkert vilka ökade kostnader detta kommer att medföra.

Risker för verksamhet

Det kommunala ansvaret att tillhandahålla förskola och skola

Kommunen behöver ha en beredskap för att kunna tillhandahålla förskole- och skolplatser för alla Danderyds barn och elever. I de fall då barn och elever står utan utbildningsplats till följd av exempelvis en nedläggning av fristående verksamhet i kommunen så måste den kommunala huvudmannen säkerställa mottagande av barn och elever i sina verksamheter. Kommunens nya hyresmodell träder i kraft 2025 och det finns risk för att den påverkar de fristående verksamheterna. I kombination med avvikelser i befolkningsprognosen (se ovan) ger detta en uppenbar risk för den kommunala huvudmannens möjlighet till långsiktig planering med avseende på både ekonomi och kvalitet i verksamheterna.

Regulatoriska förändringar ger nya förutsättningar

GY25 (Gymnasieskola år 2025) är en reform som innebär att kurser ersätts av ämnen i gymnasieskolan. Denna förändring kommer innebära en omställning för gymnasieskolan att anpassa bemanning, undervisning och betygsättning utifrån det nya regelverket.

Den 1 september 2025 införs ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. För den kommunala huvudmannen ger detta en osäkerhet avseende planering av vilka insatser som ska prioriteras framöver samt hur utvecklingsarbetet ska bedrivas.

Regeringen avser att göra grundskolan tioårig från och med hösten 2028. En tioårig grundskola innebär att förskoleklassen upphör som skolform och ersätts av en ny första årskurs i grundskolan, och årskurs 10 blir därmed den avslutade årskursen i den obligatoriska

grundskolan. Detta kommer att ha en påverkan på kommunens skolor avseende organisation, pedagogik och ekonomi. Beroende på hur övergångsregler utformas finns det en risk för att personalkostnader kommer att öka och organisationen behöver anpassas utifrån de nya förutsättningarna.

From juli 2025 avser regeringen att införa att alla elever ska ha tillgång till ett bemannat skolbibliotek och varje huvudman ska ha en skolbiblioteksplan som ska beskriva hur skolbiblioteket ska organiseras och bidra till elevernas lärande.

Omvärldsrisker

Enligt SCB's befolkningsframskrivning⁴ förväntas barn i både för- och grundskoleåldern att sjunka i nästan alla kommuner fram till år 2033. Det ställer stora krav på alla kommuner likväl Danderyd att fortsätta anpassa utbudet av förskole- och skolplatser.

⁴ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningsframskrivningar/befolkningsframskrivningar/>

Bilaga

Hur indikatorer bedöms

Alla barn och elever i Danderyds verksamheter ges, utifrån sina individuella förutsättningar, stöd och stimulans för att nå så långt som möjligt i sin utbildning.

Indikator	Grön ●	Gul ◆	Röd ■
Förskola: Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs. Källa: Upphandlad förskolenkät (Origo) Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	100 %	90 – 99 %	<90 %
Förskola: Verksamheten är stimulerande för mitt barn. Källa: Upphandlad förskolenkät (Origo) Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	100 %	90 – 99 %	<90 %
Skola åk 8: Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan att klara skolarbetet? Källa: Skolinspektionens enkät, "Skolenkäten" Uppdateras: Vartannat år (varje ojämnt år) Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information: I dagsläget oklart när vi får data, men det kan bli redan till delårsredovisningen.	100 %	70-99 %	<70 %
Skola åk 8: Tycker du att du får tillräckliga utmaningar i skolarbetet? Källa: Skolinspektionens enkät, "Skolenkäten" Uppdateras: Vartannat år (varje ojämnt år) Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information: I dagsläget oklart när vi får data, men det kan bli redan till delårsredovisningen.	100 %	76-99 %	<76 %
Skola åk 2 (gym): Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan att klara skolarbetet? Källa: Skolinspektionens enkät, "Skolenkäten" Uppdateras: Vartannat år (varje ojämnt år) Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information: I dagsläget oklart när vi får data, men det kan bli redan till delårsredovisningen.	100 %	70-99 %	<70 %

VERKSAMHETSPLAN

Alla barn och elever i Danderyds verksamheter är trygga och mår bra i förskolan och skolan.

Indikator	Grön ●	Gul ◆	Röd ■
Förskola: Mitt barn är tryggt i förskolan. Källa: Upphandlad förskolenkät (Origo) Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	100 %	90-99 %	<90 %
Förskola: Mitt barn trivs i förskolan. Källa: Upphandlad förskolenkät (Origo) Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	100 %	90-99 %	<90 %
Skola åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Källa: Skolinspektionens skolenkät Uppdateras: Vartannat år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information: I dagsläget oklart när vi får data, men det kan bli redan till delårsredovisningen.	100 %	85-99 %	<85 %
Skola åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Källa: Skolinspektionens skolenkät Uppdateras: Vartannat år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information: I dagsläget oklart när vi får data, men det kan bli redan till delårsredovisningen.	100 %	80-99 %	<80 %
Skola åk 2 (gym): Känner du dig trygg i skolan? Källa: Skolinspektionens skolenkät Uppdateras: Vartannat år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information: I dagsläget oklart när vi får data, men det kan bli redan till delårsredovisningen.	100 %	75-99 %	<75 %

Danderyds elever har Sveriges högsta kunskapsresultat med avseende på betyg och nationella prov

Indikator	Grön ●	Gul ◆	Röd ■
Åk 6: Elever med godkända betyg (A-E) i samtliga ämnen. Källa: SCB/Skolverket Uppdateras: Varje år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information:	100 %	90-99 %	<90 %
Åk 9: Andel gymnasiebehöriga elever. Källa: SCB/Skolverket Uppdateras: Varje år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information:	100 %	90-99 %	<90 %

VERKSAMHETSPLAN

Indikator	Grön ●	Gul ◆	Röd ■
Åk 9: Genomsnittligt meritvärde. Källa: SCB/Skolverket Uppdateras: Varje år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information:	>278	260-278	<260
Åk 9: Andel elever med godkända betyg (A-E) i samtliga ämnen. Källa: SCB/Skolverket Uppdateras: Varje år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information:	100 %	90-99 %	<90 %
Gymnasiet: Andel elever med examen efter tre år/fyra år. Källa: SCB/Skolverket Uppdateras: Varje år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information:	100 %	75-99 %	<75 %

Danderyds kommun finns en stor valfrihet i utbudet av förskolor och skolor.

Indikator	Grön ●	Gul ◆	Röd ■
Förskola: Andel barn som går på den förskola som vårdnadshavare vill. Källa: Upphandlad förskolenkät (Origo) Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	>97 %	90-97 %	<90 %
Förskola: Andel barn (1-5 år) som är inskrivna i förskola. Källa: Kolada N11800 Uppdateras: Varje år (v.16) Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	>91 %	86 % -91 %	<86 %
Förskola: Andel vårdnadshavare som anser att utbudet av förskolor ger en stor valfrihet. Källa: Upphandlad förskolenkät (Origo) Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	100 %	90-99 %	<90 %
Skola: Andel vårdnadshavare/elever som får sitt förstahandsval i skolvalet. Källa: Intern statistik, Skolvalet. Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	100 %	85-99 %	<85 %

VERKSAMHETSPLAN

De kommunala enheterna i Danderyd har balans mellan efterfrågan och utbud av platser i förskola och skola.

Indikator	Grön ●	Gul ◆	Röd ■
Förskola: Beläggningsgrad (inskrivna barn/kapacitet). Källa: Edlevo Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	>90%	80-90%	<80%
Grundskola: Beläggningsgrad (inskrivna elever/kapacitet). Källa: Edlevo Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	>90%	80-90%	<80%

Utbildningsnämndens verksamheter (egenregi) i Danderyds kommun bedrivs kostnadseffektivt.

Indikator	Grön ●	Gul ◆	Röd ■
Antal och andel rektorsområden som håller budget. Källa: Hypergene Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	>90%	70-90%	<70%
Antal skolor (F-6) med genomsnittlig klasstorlek på 23 elever eller fler. Källa: Edlevo Uppdateras: Varje år Uppföljning: Delårsredovisningen Övrig information:	>80%	60-80%	<60%
Tallrikssvinn per gram och per ätande elev (grundskola). Källa: Egen data (koststrateg) Uppdateras: Varje år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information:	<18	18-30	>30

Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Indikator	Grön ●	Gul ◆	Röd ■
Indexvärde för HME (Hållbart medarbetarengagemang). Källa: Medarbetarundersökningen Uppdateras: Vartannat år Uppföljning: Årsredovisningen Övrig information:	>85	75-85	<75
Totalfrånvaro	<9 %	9-10 %	>11 %

VERKSAMHETSPLAN

Indikator	Grön ●	Gul ◆	Röd ■
<p>Källa: Hypergene</p> <p>Uppdateras: Årligen</p> <p>Uppföljning: Årsredovisningen</p> <p>Övrig information:</p>			
<p>Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9, kommunala skolor.</p> <p>Källa: Kolada, N15814</p> <p>Uppdateras: Varje år</p> <p>Uppföljning: Delårsredovisningen</p> <p>Övrig information:</p>	>82 %	75-82 %	<75 %
<p>Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, kommunal regi.</p> <p>Källa: Kolada, N11810</p> <p>Uppdateras: Varje år</p> <p>Uppföljning: Delårsredovisningen</p> <p>Övrig information:</p>	>35 %	27-35 %	<27 %